

Erfelijke aandoeningen en rasoverdrijvingen

Veelgestelde vragen over...

Erfelijke aandoeningen en rasoverdrijvingen

1. Wat zijn erfelijke aandoeningen en rasoverdrijvingen?

Erfelijke aandoeningen zijn gebreken die van de ouders op hun nageslacht worden doorgegeven, of 'overgeërfd' zoals dat genoemd wordt. Voorbeelden zijn heupdysplasie en bloederziekte. De kans op erfelijke aandoeningen wordt groter naar mate er minder dieren worden ingezet voor de fok. Immers, hoe minder dieren, hoe minder verschil in erfelijke eigenschappen, hoe groter de kans dat een erfelijke aandoening - uit die erfelijke eigenschappen - wordt doorgegeven.

Bij de fok van honden is de laatste eeuw vooral gekeken naar uiterlijk. Door een paar 'mooie' dieren veelvuldig in te zetten, is de fokbasis versmald. Door te weinig rekening houden met verscheidenheid is de populatie van honden nu minder gezond.

Rasoverdrijvingen zijn ook voortgekomen uit te veel kijken naar het uiterlijk. Een rasoverdrijving is een zeer extreem uiterlijk kenmerk van een hond. Oren zijn bijvoorbeeld extreem lang, poten extreem kort of er zijn extreem veel huidplooien. Rasoverdrijvingen zijn ontstaan doordat mensen fokten met die dieren die deze extreme uiterlijke kenmerken vertoonden. Wat men 'mooi' vond, werd steeds meer overdreven.

Vond men lange oren mooi, dan moesten deze steeds langer, vond men rimpels mooi, dan moest een dier steeds gerimpelder worden. Zulke lange oren of grote hoeveelheid rimpels is echter voor een dier vaak onaangenaam tot ziekmakend.

2. Zijn erfelijke aandoeningen en rasoverdrijvingen echt slecht en zo ja, waarom?

'Erfelijke aandoeningen en te ver doorgevoerde raskenmerken veroorzaken langdurig en ernstig ongerief'. Dit is één van de zorgwekkende conclusies uit het rapport 'Ongerief bij gezelschapsdieren' dat in 2010 verschenen is. Het rapport is het resultaat van onderzoek dat in opdracht van het toenmalige ministerie van LNV is verricht door Wageningen UR Livestock Research en Faculteit Diergeneeskunde Universiteit Utrecht naar de mate van ongerief bij gezelschapsdieren.

Het rapport ondersteunt de eerder ontstane discussie over ongezonde kenmerken van onze honden. Veel van onze huidige hondenrassen en -typen zijn - ten opzicht van hun voorouders - overdreven.

De neiging tot overdrijven heeft geleid tot vele gezondheidsproblemen. Denk aan de te korte snuiten die leiden tot ademhalingsproblemen, denk aan veel huidplooien/rimpels die leiden tot huidontstekingen en denk aan te lange ruggen die hernia's kunnen veroorzaken.

De laatste eeuw is met name gekeken naar uiterlijk en niet naar gezondheid en gedrag. Die laatste twee aspecten waren vroeger als vanzelf belangrijker omdat honden toen nog meer werden ingezet als een dier met een functie. Goede gezondheid en gedrag zijn daarvoor onontbeerlijk.

3. Wat moet er nu gebeuren?

De Koninklijke Hondenbescherming gelooft dat honden weer geselecteerd moeten worden op gezondheid en gedrag. Door ouderdieren te screenen op afwezigheid van erfelijke aandoeningen en rasoverdrijvingen, zorg je voor een betere gezondheidsbasis. Hierbij moet ook gezorgd worden dat diversiteit een kans krijgt. Dieren mogen dus slechts beperkt ingezet worden voor de fok en gecombineerd worden met dieren die genetisch anders zijn.

Daarnaast moeten ouderdieren een TOP-gedragtest met goed gevolg afleggen. Deze 'Toetsing op Persoonlijkheid' meet of ouderdieren niet erfelijk belast zijn met overmatige angst of agressie.

De Hondenbescherming heeft daartoe diverse malen een dringende oproep gedaan aan (potentiële) hondenbezitters, hondenfokkers en keurmeesters om bij het kopen, bij het fokken en bij het keuren van de showhonden niet alleen oog te hebben voor de 'uiterlijke' schoonheid van de hond, maar met name om te zien naar de 'innerlijke' schoonheid van de hond, die wordt gevormd door een goede gezondheid en een fijn karakter. Een goed hondenleven in gezondheid en met een fijn karakter verdient te allen tijde voorrang te krijgen boven kenmerken die wij vanuit een schoonheidsideaal gewenst worden.

4. Wat doet de Koninklijke Hondenbescherming?

Waar mogelijk maakt de Hondenbescherming algemeen en specifiek publiek duidelijk dat een hond gekozen moet worden op zijn gezondheid en fijne karakter en dat (potentiële) hondenbezitters, hondenfokkers en keurmeesters rasoverdrijvingen en erfelijke aandoeningen moeten voorkomen en voorkomen.

Verder geeft de Hondenbescherming gratis de pupchecklist uit die een potentiële hondenbezitter handvatten geeft voor een goede selectie van zijn/haar pup.

Daarnaast geeft de organisatie regelmatig lezingen en probeert ze in overlegorganen bij te dragen aan goede wettelijke maatregelen, ook op dit gebied.

Tot slot heeft de organisatie in 2013 de Gezonde hond App gelanceerd. Deze is gratis te downloaden voor tablets en helpt consumenten (potentiële pupkopers) inzien dat overdreven kenmerken bij een hond schadelijk zijn. Meer informatie: <https://hondenbescherming.nl/nieuws/2013/05/02/gezonde-hond-app-helpt-consument-bij-voorkomen-rasoverdrijving/>.

5. Wat is de Koninklijke Hondenbescherming eigenlijk voor een organisatie?

De Hondenbescherming is een onafhankelijke landelijke organisatie die geen subsidie krijgt van de overheid. Sinds 2012 is zij drager van het Koninklijk predicaat.

De missie van de Hondenbescherming is het welzijn van honden in Nederland te vergroten en verantwoord hondenbezit te promoten, zodat voor hond, hondenbezitter en omgeving het leven rijker wordt.

Hoofdactiviteiten van de Hondenbescherming zijn:

- Inspectie op verwaarlozing en mishandeling,
- Noodhulp aan asielen en dieren van financieel onvermogene particulieren,
- Opvang van oudere honden die tussen wal en schip dreigen te raken,
- Voorlichting (kind & hond, verantwoorde aanschaf, etc), beïnvloeding wet & regelgeving.